

KALAPUTXI

MUTRIKUKO HERRI ALDIZKARIXA 2002ko ekaina - 8 zkia.

**MUTRIKU
DANTZARI ETA
KANTARI**

**JULIAN ANSORREGI
"AGERRET XO"
AZKEN AHUNTZAINA**

**ASTIGARRIBIAKO
INDUSKETAK**

mutrikuko tabernariak

ZUBIXA
FRONTOI TABERNA
BADI BODEGOIA
GALDONA
TXOKO ● AHORBA

LORETXU ● ESPARBELA ● TIRA-BIRA ● ATILATXO ● ARANZUBI
ZUBIARAM ● KAI JATETXEA ● BATZOKI ● BARE-BARE ● AMETZA

MIJOA JATETXEA
ZELAIETA JATETXEA
KALBAIXO JATETXEA
GOITIKBEHERA
KOFRAZI ZAHAR

OPEL

Txirritxa Autoak

HIL HONETAKO ESKAINITZA

INJEKTOREAK GARBITZEAGATIK
UNIVERSAL PORT AVENTURARA
JOATEKO BALE BAT
OPARITZEN DIZUGU

70€

PORT AVENTURA

Helbideak: Gardotza Pol. Ind., z/g
Mijoa Pol. Ind., z/g

48710 BERRIATUA
20830 MUTRIKU

Tel. 94 683 26 00
Tel. 943 60 41 28

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
Erdiko kale, 4 behe
20830 MUTRIKU

Telefona: 943 60 34 68

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 1.700 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko azken mai-
lako ikasleak

Mutrikuko udalak
diruz lagundutako aldizkaria

Kalaputxi ez ditu bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien
erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari
hau kaleratzea posible egin duzuen
guztioi

a u r k i b i d e a ■

Aurkibidia	3 ■
Informaziua	4 ■
Zeuk esan	5 ■
Puri-purixan	6 ■
Bi hitzetan	8 ■
Auzoz-auzo	10 ■
Lan giruan	12 ■
Kale inkesta	13 ■
Karenka	14 ■
Kirola	16 ■
Kultura	17 ■
Euskara	21 ■
Gazterixa	22 ■
Jolasen txokua	23 ■
Olgatzen	24 ■
Argazki zaharra	25 ■
Agenda	26 ■

BANCO
E Guipuzcoano

900 66 44 66

www.bancogui.es

P.M. Txurruka, 7 enparantza 20830 MUTRIKU 943 607 005

**INSTITUTO
OPTICO
MUTRIKU**

Erdiko kale 21 - Telf.: (943) 60 31 54
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

Erdiko kale 5 1960-tik Tel. 943 60 38 97

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza).....	943 60 43 00
DYA	943 60 33 17
Zentrala	943 46 46 22
Mendaroko Ospitalea	943 03 28 00
Odol Emaileen Taldea	943 60 39 30
BOTIKAK	
* Otxagabia	943 19 50 26
* Apraiz.....	943 60 32 50

ADMINISTRATIO BULEGOAK

UDALETXEA	
* Idazkaritza	
* Kontuhartzailea	
* Euskara Zerbitzua	
* Udaltzaingoa.....	943 60 32 44

Turismo bulegoa.....	943 60 33 78
Posta	943 60 30 44
Bake epaitegia.....	943 19 50 81

HEZKUNTZA

IKASTETXEA	
* Goizeko Izarra Ikastola.....	943 60 36 75
* San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
* Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
EUSKARA	
* Udal Euskaltegia.....	943 60 30 94
* AEK	943 19 23 47

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte ongizate zerbitzua.....	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza.....	943 60 34 10
Mikel Deuna Zahar Egoitza	943 60 38 71

ZERBITZUAK

Taxi geltokia.....	943 60 35 11
Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak.....	902 54 32 10
AIREPORTUAK	
* Hondarribi.....	902 40 05 00
* Bilbo (Loiu).....	905 50 50 05

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75

AUTOBUSAK

Mutriku – Bilbo
Astelehenetik Ostiralera
7,20 / 8,20 / 14,20 / 17,20
Larunbatak
7,20 / 8,20 / 14,20 / 17,20
Igande eta Jaiegunak
8,20 / 14,20 / 19,20

Bilbo – Mutriku
Astelehenetik Ostiralera
9,00 / 12,30 / 17,30 / 19,30
Larunbatak
10,30 / 12,30 / 17,30 / 19,30
Igande eta Jaiegunak
10,30 / 17,30 / 19,30 / 22,00

Mutriku – Donostia
Astelehenetik Ostiralera lanegunak
7,00 / 10,00 / 13,30 / 18,30
Larunbatak
7,00 / 10,00 / 13,30 / 19,30
Igande eta Jaiegunak
10,00 / 16,00 / 19,30

Donostia – Mutriku
Astelehenetik Ostiralera lanegunak
8,00/11,30/13,00/14,30/17,30/20,30
Larunbatak
8,00 / 11,30 / 17,30 / 20,30
Igande eta Jaiegunak
11,30 / 20,30

Mutriku – Mendaro
8,05 / 9,45 / 11,45 / 13,25

Mendaro – Mutriku
9,20 / 11,20 / 13,00

TRENAK

Bilbo – Donostia
Egunero
Bilbo 06,00 / 7,00 ...20,00
Deba 06,44 / 7,44 ...21,44
*jaiegunetan 8,00etan hasiko dira

Donostia – Bilbo
Egunero
Donosti 05,47 / 06,47 / ...20,47
Deba 06,43 / 7,43 / ...20,43
*jaiegunetan 8,43etan hasiko dira

Eibar – Deba
Egunero
Eibar 06,13 / 7,13 ...21,13
*jaiegunetan 8,13etan hasiko dira

Deba – Eibar
Egunero
Deba 06,43 / 7,43 ...21,43
*jaiegunetan 8,43etan hasiko dira

EKAINA

Astelehena	Martitzena	Eguaztena	Eguena	Barixakua	Zapatua	Domeka
1 Jabier Otxagabia	2 Jabier Otxagabia	3 Jabier Otxagabia	4 Jabier Otxagabia	5 Jabier Otxagabia	6 Jabier Otxagabia	7 Jabier Otxagabia
8 Portillo	9 Portillo	10 Portillo	11 Portillo	12 Portillo	13 Portillo Lon Apraiz	14 Portillo
15 Lon Apraiz	16 Lon Apraiz	17 Lon Apraiz	18 Lon Apraiz	19 Lon Apraiz	20 Lon Apraiz	21 Lon Apraiz
22 Ignacio Barrera	23 Ignacio Barrera	24 Ignacio Barrera	25 Ignacio Barrera	26 Ignacio Barrera	27 Ignacio Barrera Lon Apraiz	28 Ignacio Barrera
29 Lon Apraiz	30 Lon Apraiz	31 Lon Apraiz				

oharra: uztailaren 15etik abuztuaren 4ra Javier Otxagabiarren botika itxita egongo da, oporregatik.

Errealzaleei gutuna

Mutrikuarron aldetik jasotako baldintzarik gabeko laguntza eskertu nahi dugu zintzoki.

Izan ere, gure ondoan egon zarete talde txuri-urdina animatzen momentu zailenetan eta erabakigarrietan, hau da, laguntza gehien behar genuen une haietan, non partidu bakoitza final bat izango bailitzan jokatzeko baitzen.

Pozik gaude hainbeste lagundu gaituzue non gutxieneko helburua bete dugulako; hau da, lehen mailan mantentzea. Eta hitz ematen dizuegu aurrerantzean ere lanean jarraituko dugula gure taldeak sailkapenean dagokion lekua lor dezan.

Berriz ere gure esker ona adierazi nahi dizuegu eta hemendik aurrera ere zuen aldetik berotasuna eta laguntza jasoko dugulakoan,

Mila esker eta besarkada bat.

Jose Luis Astiazaran
Realeko presidentea

Guk euskaraz zergatik ez?

Gutun honen bidez nire egonezina azaldu nahi nuke.

Maiatzaren 21, 22, 28, 29 eta 30ean Udaltxeko Garapen Batzordeak? antolatuta, herriko dendariei zuzendutako hitzaldiak eman dira. Dendarioi aurrez bidalitako gaien zerrendan, bost gai zeuden; hiru erderaz edo gaztelaraz iragarrita eta bi euskaraz.

Lehenengo hiru hitzaldiak erdera batuan eman ziren. Bertan eman ziguten 14 orriko txostena ere erdera hutsean zegoen.

Laugarren gaia (gidioan euskaraz zetorrena) erderaz izan zen. Galderen orduan berriz, mahaiko norbaiti euskaraz galdezterakoan euskaraz erantzuten zuten.

Orri hau beti egongo da zabalik zeozer esateko daukazuen mutrikuar guztiontzat. Artikuluak izenpetuta ekarri beharko dira, nahiz izanez gero, gaitzizena erabil daiteke aldizkariari nor den adierazita.

*Utzi esateko duzuna
Erdiko kale, 4 - beheko
buzoian edo
kalaputxi@topagunea.com
helbidean.*

Ezin nuen sinestu! Sei lagun zeuden mahaietan eta haietako bost gutxienez, euskaldunak ziren. Zergatik eman zen erderaz hitzaldia?

Azken hitzaldia euskaraz iragarrita bazegoen ere, erdera hutsez eman zen. Hau ikusi ondoren esan, adarra jo didatena-ren/digutenaren sentsazioa dudala.

Hitzaldira joandako dendarien %99,99a euskaldunak ginen. Non geratzen dira gure euskaldun eskubideak?

Bestalde, aspaldiko hilabeteetan, dendariok, Euskararen Plan Estrategikoarekin gabiltza bueltaka, merkataritza mundua euskalduntzeko ahaleginetan. Zertarako?

Mutrikuko udaletxea UEMAn dago. Zertarako?

Ea hurrengoan kontuan hartuak izaten garen euskaldunak.

DENDARI HASERRETU BAT

Denok gaude ikasteko

Aspaldidanik nago konturatuta edozein gairen inguruan jardutean denok hitz egiten dugula erraz, esaten dugun hori egia bakarra balitz moduan. Hala ere, uste dut denok dugula ikasteko elkarrengandik eta, batez ere, dakitenengandik.

Eta horretarako aukera ederrak izaten dira sarritan, hainbestetan antolatzen diren hitzaldi, mahai-inguru eta abarretan, adibidez.

Tamalez, asmorik eta intentziorik onenarekin antolatutako hitzaldi, mahai-inguru eta abar horietara bertaratzeko den jende kopurua txikia da oso. Zergatik, ote? galdetzen diot neure buruari, eta erantzunak hamaika.

Badakit inork ez duela antolatzen diren ekitaldi horietara guztietara zertan joan, ez horixe, baina sei-zazpi-zortzi... onenean hamabost lagun batzea ekitaldi eder batera...

Badakit jakin zutabetxo honen bitartez ez dudala jende askorengan jarrera aldaketa eragingo, baina sikiera hau irakurri ostean hurrengo ekitaldira beste lauzpabost lagun hurbilduko balira pozik egongo nintzateke.

Lehenengo zaharrek zioten moduan, "dakienak badaki, ez dakienak baleki, orduantxe denok ederki".

"ANDIKO"

gutunak

*Aldizkaritik Kalaputxia desagertu zaigu. Snork ikusi ote du?
Nola ikusiko zenuten ba, San Pedruak direla eta,
Enkarna "Loretzu"ren eskutik
mende hasierarainoko hegaldia egin badu?*

Tu es Petrus

- **Enkarna! San Pedro jaiei buruz hitz egingo zenit? (dio gure kalaputxiak)**
- **Akabo ba! Zer nahi dezu jakin?**
- **Jai hauen zerikusia mariñelen aintzinako bizi-tzarekin.**
- **Etorri bixar eguardixan, akordatzeko denporatxua biharko det eta.**

Ez zen ahaztu ez, gure "lepidopteroa", ezta Enkarna ere. Prest zegoen bere betaurreko eta blok txiki batekin, gogoratu zitzaizkion datu guztiak ondo apuntaturik, eta hasi bazen, hasi zen ba... hura etorria!

Benoa... nik esango dizut neure aitxonan denporako kontuak, batzuk berari aitxuak eta beste batzuk, neuk ezagutu ditzutenak txikitxan.

Denpora hartan, Kalbaixuetatik hasi eta San Pedruak arte, jai guztiak Beheko plazan etxen zian, hortik aurrea Goiko plazan. San Pedruak, jai haundixak izaten zian, eta hiru egun irauntzen zeuen: Bezperia, San Pedro eta San Pedro txiki eguna, azkenengo hause

onena: Danbolina, meza nausixa, prozesiua, herri jokuak, regatak, musika eta dantzaurriak.

"Aingira beltza" tabernatik (oain "Banco Guipuzcoano") ertetzen zeuen dantzaurriak, eta lehengo plaza zaharrian dantzau. Neure amonai gertautako anekdotak kontauko dizuet. Badakizue dantzaurrian neskak ateratzeko ohitxuria zala, eta nere amona atera nahi izan zeuen mutilak. Berak inundik ezetz!!! "Hijas de Maria" zintxa zabala zalako, baña bere amak "ertetzeko baimena neuk ematen dizut" esan zion. Hala ere derrigortuta atera zeuen. Hurrengo egunian bikaixuak deitxu zion sakristira, eta errietan eñi eta gero, zintxa zabala erretiratuko ziola esan, baña, estuakin segitzeko baimena ez zion kendu. Nere amonak ze min hartu ete zoan, ba... holaxe hitzez-hitz erantzun zion: **"Hara ba Jauna, zintxa zabala eremateko diña ezpanai, estua ere ez tet bihar"** eta bixak laga zitxuan betiko.

Anekdotakin segitxuta, Txiki egunian regatak eoten zian mollan eta mutillak beuren potinetan jendia pasiatzera ateatzen zeuen, **"Txori txikixan bi!!! Txori txikixan bi!!!"**, holaxe potin bat enkallatu,

kutxa
zuri esker

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

943 60 35 44

tirabira eñ eta "Karterua"neko neskia itxo zan.

Neu ere akordatzan nai, holaxe potiñera sartu eta soineko berrixa galipotez hondatu noanian, disgusto edarra hartu noan!

ARRAUN TA BELA TXALUPAK ASTURIAS ALDERA

San Pedruak aurretik, txalupak eta belak preparatzen zitxuen mañelak eta San Pedro Txiki hurrengo egunian itxasora erten Asturias alderutz atun nahixan. Pare bat hilabete bai behintzat bertan eitzen zeuen, ba... mañelak itxasora erten eta hako bueltan etortzen zian arte, baixakuro, peregrinaziua etxen zan kalbai-xora, baitxa bat Sasiola eta beste ba Itziarra ere.

Denpora hartan ez zozen gaurko adelantoik, telefonoik-eta, baña kartak eskribitzen zitxuen etxera. Nere aitxonak kintxalak gora, kintxalak bera, eskribitzen zion amonai. Txalupak etxera zatozela susmatzen ginunian, zortzi-hamar urteko gaztiak danok, Samikolla juaten ginan eta lehenen txalopa ikusten zoanak "han txalopa handixa!! esaten zoanian danok hasten ginan diarka, " BELA TXALOPA HANDIXA... BELA!!!, BELA TXALOPA HANDIXA... BELA!!!".

Atunetia amaitxu eta puertora etortzen zianian, trastiak atera eta Astiarrabixa erematen zeuen txalopia, hurrengo bihar zan arte. Nere aitxonan txalupiak "Damian" zaukan izena, bera Kosme Damian zalako. Xixario Zumalaben astilleruan eindako motor txiki bat ere euki zeuen eta honi "Reina Victoria" izena ipini zixuen nere amona (Bitxori handixa) Victoria Zumalabe zalako. Izenik politxena potiñai ipini zixuen "Viva el Rey" baña, ordurako herrimin hori... bazan ba, "Rey" kendu eta "Viva el"ekin bakarrik laga zeuen.

Lehengora bueltauta, mañelak konturatu zian Asturiasen San Pedruak aurretik hasten ziala atuna

harrapatzen eta beurok ere lehenuo juaten hasi zian. Horretxeitxik juan zan poliki-poliki jai hau galtzen Mutrikun. Dana dala, mañelak zozen lekuan zozela, "Bandera" etxen zeuen eta baitxa majo zelebrou ere. Famosua da ba... Keleo zana direktore zeuela, Mutrikuko mañelak kantau zeuen meza nausixa eta "TU ES PETRUS" a Corcuvionen (Galizia). Kosta zakuen organistia hemengo beuren erara moldatzia, baina...

1958 inguruan, Itxaso txarrakin arribadan sartu zian "Corcuvion"eko portuan, eta hamar egun eñ zitxuen itxasora erten gabe. Ongi etorri handixa egin zixuen bertako herritxarrak Lekeitxio eta Mutrikuko mañelai. Zineikan etzauan herrixan egunero pelikulia ipini beurentzat, bertako neskak mañelen erropak garbitxu,

esaten deue herriko estankuak gerra denporatik ezin salduta zakan puru guztiak egun batian saldu zitxula eta bertakuak urtian bi aldiz bakarrik juaten ziala eleizara, bat herriko jaixetan eta bi Mutrikuko mañelak kantatzen zeuenian. Soiñujotzaile lepoker batentzat ere txapela pasau eta jasotzen zana eman, eta gero.., jo ta fuego danak! Gainetik, Atletikek kopia irabazi zion Real Madridi eta baitxa regatetan Pasaek Galizian ere. Besteik ez zan falta.

Zoritxar ederra ere gertau zan urte baten. Akordatzan hotela erre zanian? San Pedro Txiki eguna zan ba, orduan ere.

Gure "lepidoptero" a ohartu da ez zaiola kontu gehiagotarako lekuri geratzen eta Enkarnari muxu eder bat eman ondoren, 2002 urtera itzuli da, kezkaturik geunden, baina sano heldu da gure kalaputxia, argiaren abiadura gaintitu eta bi egunetan mende oso bat bizi izan eta gero. Agur ba, ta ondo bizi!

Olatz

Orratz eskulanak
Barruko erropak
- Galtzetinak, etab

Bain-jantzien garaia da.
San Agustin, 2 MUTRIKU

AND NEGI

udaberriko punta-puntako moda

JANTZIAK

KAYAKETAN PASIERAK ■

Azken lau urteetan bezala, aurtengoan ere Arraun Taldeak kayakak alogeran jarriko ditu Intxirrixan. Aukera ederra izango dugu, hortaz, udan gure itsasoaz gozatzeko ontzi hauetan ibilaldiak eginda.

Prezioari dagokionez, kayaketan ordu-betez ibiltzeko 6 euro (banakoa) edo 9 euro (bikoa) ordaindu beharko da. Bazkideek 3 euro edo 5 euro ordaindu beharko dute.

Bazkide egiteko 6 euroko kuota ordaindu beharko da Arraun Taldearen lokalean.

GALANIXAN AURKI KALEAN ■

Institutuko ikasleek prestatutako Galanixan aldizkaria aurki topatuko dugu gure buzoietan. Aldizkarian ikasleen intereseko gaiak agertuko dira eta, baita, denoi interesatuko zaizkigunak.

Kalaputxitik ongi-etorria eman nahi diogu Galanixan aldizkariaren ale berri honi

AUTOBUS ZERBITZUAK AZTERGAI ■

Joan zen hilean, gure herriko alkatea Lakuan izan zen herrian sufritzen ari garen komunikazio arazoengatik inguruan beste batzar batean parte hartzeko. Batzarrean Gipuzkoako Foru Aldundiko, Euskotreneko eta Pesako ordezkariak ere izan ziren eta, itxura denez, han emandako hitzak baikorrak izan ziren oso.

Uztailean egingo den hurrengo batzarrean Foru Aldundiak probintziarako prestatutako plan estrategikoaren berri emango da. Plan horrek lurraldeko garraiobideen ordenazioa jasoko du eta hurrengo urteetarako lan tresna izango da.

Plan estrategikoak jasoko dituen proposamenak irailerako martxan jartzen hasia dago aurreikusita eta planaren inplementazioa Mutriku hasten aurreikusten da.

Kalaputxi hor egongo da adi-adi berri gehiago dagoenean irakurle guztioi jakinarazteko.

KONTENEDORE BERRIAK FELIX TXURRUKAN ■

Zaborrak biltzeko kodenedoreak ipintzen hasi zen udala iaz eta Egaña, Hotel haundi eta Samikoilakoak izan ziren lehenengoak. Hil honetatik aurrera Barrenkale ingurukoak kontenedore berriak izango dituzte eskura zaborrak modu ordenatuan, erosoan eta garbian botatzeko. Asko falta zaigu oraindik, baina bagoaz herri garbiagoa lortzen...

KOAGINILA AFARIAK, BATZARIAK
BATAIOAK, EGUNEROKO MENAJA

MUTRIKU - DEBA ERREHEDEA
LARRANGA AUTOA
Itazko Tel. 943 60 31 17
Jaietako Tel. 943 60 31 67

SAN JUAN
MUTRIKU

EBANIZTERIA
OKILA
AROTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku
Tel. 943 60 40 18 - Fax: 943 60 31 03

ORGANU EMALE BILA ■

Gorputz-atalek batzuetan huts egiten dute eta ez dabilta beharko luketen moduan. Horrelakoetan transplantea egin behar izaten da, organoren bat eskura badago behintzat.

ALCER elkarte transplante beharrean dauden arazoak konpontzen saiatzen den elkarte dugu eta ekainaren 3tik 9ra organu doantza astea antolatzen duen Transplanterako organuen doantzaren inguruko sentsibilizazioa bultzatzeko asmoz.

Mutrikun ere informazio mahaia jarri zen eta bertara inguratutako jendea dextentzat jo zen antolatzailen aldetik. Mahaian jasotako boletinak 29 izan ziren, hildakoan beren organoak eta ehunak beste pertsona batzuk senda daitezten eskaini zituztenak.

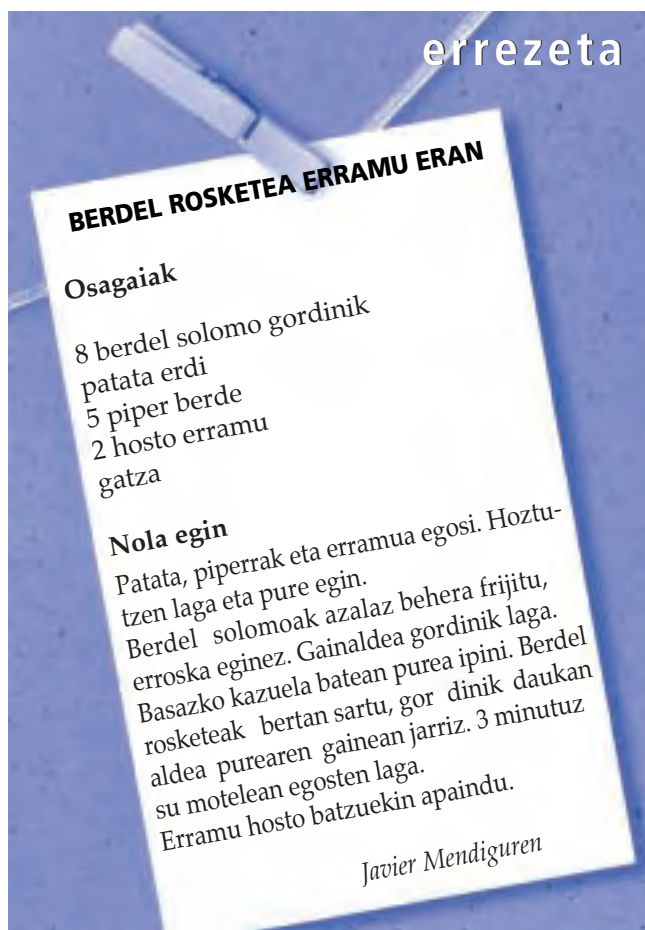
Gai honek herritar guztion arreta merezi duela eta, Kalaputxik hurrengo batean helduko dio gaiari informazio zuzena denon eskura jartzeko.

FUTBOL ZELAIKO ESPALOA ■

Mutrikuko udalak egin beharrekoek eginda, laster hasiko da kanpo futbola inguratuko duen espaloia. Hori egindakoa, Goiko plazatik ia-ia Jarri-Tokiraino espaloitik joateko aukera izango da.

Lanak ekainean hasiko ditu Altuna y Uria enpresak –Debako bide-jausia konpondu zuena– eta hiru bat hilabetez luzatuko dira. Tarte horretan, ziurrenik, eragozpenak izango ditugu mutrikuarrok bertatik pasatzean, batez ere kotxez ibiltzean, baina lanak burututakoan, gozamen derra hartuko dugu guztiok.

MASILLAS ONTZIA JOAN ZAIGU BETIKO

Azken urteotan gure portuan egon da katetan lotuta Masillas ontzia etorkizunak norako bidea emango zion argitu arte. Hile honetan etorkizuna krudela izan da Masillasekin, beste ontzi askorekin bezelaxe, eta azkenean txikitu egin dute. Amaiera tristea itsasoan bizi izandako ontzi harentzat.

Haurtzaindegia

- 0-2 urte bitarteko haurrentzat
- Langileen egutegia: Irailaren 2tik Uztailaren 30era
- Ordutegia: 8etatik 18etara
- Janaria eta askaria barne, pediatriaren agindua jarraituz
- Instalazio egokiak
- Formazio profesional egokidun lan taldea
- MATRIKULAZIO EPEA ZABALIK

San Miguel Ikastetxea

Astigarribia *hain* hu

Mutriku herritik bertara dagoen distantzia handia ez izan arren, urrun xamar geratzen zaigun auzoa da Astigarribia, ezta hala? Betidanik esan izan da historia handia eta altxor aberatseko auzoa zela gure hau, eta urteak pasa ahala hori baieztatu egin da.

1969-1970 urteetan, San Andres elizako berrikuntzak has-terakoan azaldu ziren lehendabiziko altxorrak. Zolua altxatzerakoan hau ezustea! neurri eta mota desberdinetako hilobiak agertu ziren. Aurkikuntzaren berri eman ondoren I. Barandiaran aditua eta irakaslea aritu izan da urteetan zehar bertan aurkitutakoak aztertzen eta ikertzen. Ez dago argi noiztik noiz arte egin ziren ehorzketak eliza barruan, baina aurkitu ziren txanponen arabera XIII-XVIII. mendeen artean, eliza, Astigarribiako auzokideen hilerria

izan zen. Hiru hilobi mota aurkitu ziren:

- Sarkofagoa (XIII. mendekoa edo)
- Bi hilobi kolektibo (abadeentzako egokitutakoak edo)
- Lurrean irekitako hilobiak

Aipatu hilobietan XIII-XVIII. mendeetako 536 txanponez gain keramika, beira eta metalak ere antzeman zituzten. Aurkikuntza hauen garrantzia handia izanik ere, nabarmentzekoa da San Andres elizak XI. mendetik XVIII.

mendea bitartean izan zituen aldaketak. Aztarnarik aurkitu ez bada ere, hiru nabeko eliza izan zitekeen lehenengoa. Ondoren absidearen horma zabalagotu egingo da eta lehenengo eliza luzatu eta ataria eraikiko da. Ikerketa sakonen ondorioz, eta Barandiaranen ustean eliza mozarabiarra izan daiteke, 1025-1075 urteen artekoa.

Hasitakoak bukatu egin behar direla eta, badira bizpahiru urte ikerketa lan hauekin jarraitzea erabaki zela, eta horretarako Aranzadi Zientzia Elkartera jo zen. Ordutik hona Elkarteko adituez gain E.H.U.ko eta Deustuko arkeo-

** Keramika eta beira zati batzuk, orratz eta arr osario puskak ere aurkitu dira elizako hilobietan.*

aparra
JANTZIAK - PITXIAK

Erdiko-kalea, 29
Tfno.: 943-60 45 94

20830 MUTRIKU
(Gipuzkoa)

SANTA LUCIA
ASEGURUOK

NTRA. SRA. DE BEGOÑA
EHORZKETA

ERDIKO KALE z/g Tel.: 94351352-657729071

Arbil... hain urrun...

logia ikasleak ari dira ikerlana egiten. 2000 urteko irailean, giza hezur gehiago eta 236 txanpon aurkitu zituzten elizako zolupetan. Ikerketa hauez gain elizako hormak ere aztertu dira, eraikinaren nondik norakoak jakiteko. Aurten berriz, Astigarribia auzoak izan zuen bilakaera aztertuko da, Iru-roin eta Langatxoko kobazuloek, agian gordeko dute ezustekorik.

Aranzadi Elkartearen ustean, San Andres elizaz gain, baserriak, galtzadak eta karobiak ere kontuan hartzekoak dira. Deba

ibaitik eliza aurreraino doan Erromatar Galtzadaren zati bat erreku-peratuta dago. Baserriak aipatzerakoan berriz, Etxezabal, Jauregi eta Torre hartzen dira kontuan, XV. eta XVI. mendeko jauretxeak izan zirelako.

Hainbeste bitxikeria eta historia ikasi ondoren, ziur bertara hurbiltzeko gogoia ere sartu zaizula. Ez utzi hurrengorako eta animatu historian zehar bidaia bat egitera, ez zaizu ez, damutuko.

** Badakigu, dokumentuen bidez, XV.mendean untziolarik izan zela Astigarribian, Deba ibaia nabigarria baitzen.*

** San Andres eliza mozarabiarra izan daiteke.*

Zure iragarkia mutrikuar
guztiek
ikusiko dute
Kalaputxi
Herri aldizkarixa
943 60 34 68
Erdiko Kale 4 behea

TOXU
HABIA ETXERAKETA

- Sukaldeak
- Armairuak
- Egongelak
- Logelak
- Balmak
- Opariak

LARUNBATETAN ZABALIE

PROTEKTU ETXERAKETA
KONPOSIZIO GABE

943 60 34 68

Antxoeta txarraren ostean, atunetan esperantza

Joan ziren Mutrikun antxoetan ibiltzen ziren hainbat itsasontzi elkartzen zireneko garaiak, baina oraindik ere hainbat mutrikuar aritzen dira beste portu batzuetan langintza horretan. Kalaputxitik horietako arrantzale batengana joan gara aurtengo antxoetari buruz zeozer gehiago jakitearren.

Oriotik diharduen arrantzale mutrikuar batek adierazi digunez, aurtengo antxoeta gaizki joan da, antxoa gutxi egon delako. Hala ere, egon den arraina handia izan da eta bentan egindako prezioa ere ona izan da, 700-900 pezeta inguruan ibili da eta.

Antxoa gutxi egotearen arrazoiez galdetuta, ez digu arrazoi garbirik

eman, baina eguraldiaren eragina aipatzekoa da. Izan ere, primabera izateko eguraldi txarra egin du eta uraren tenperatura ere sasoi honetan beharko lukeena baino hotzagoa izan da.

Gainera, beste urteekin konparatuta, arrain zakar asko ibili da, tenporadakoa ez den arraina, eta horrek ere zeozer nahi du esan.

Berdelarekin ez dira gauzak hobeto joan. Harrapatu harrapatu da berdela, baina bestetan baino gutxiago eta, gainera, aste batetik bestera galdu egin da.

Arrasterako itsasontziek, ordea, berdel asko harrapatu dute eta horrek zer pentsatua ematen du,

izan ere, azaleko arrantzan gutxi eta sakoneko arrantzan asko.

Azken hiru urteak onak izan direnez, pentsatzekoa da aurtengo urte bateko kontua izatea eta hurrengo urteetan hobeto ibiltzea antxoarekin zein berdelarekin. Lehen ere izaten ziren urte txarrak, baina txarren ondotik onak ailegatzen ziren.

Iaz antxoeta ona izan ondoren, uste zena baino atuneta okerragoa egin zen. Aurten alderantziz izatean dute arrantzaleek esperantza: antxoeta eskasaren ostean atuneta ona izatean.

Ea ba horrelaxe gertatzen den eta atunak urtea itxuratzeko balio dien gure arrantzaleei.

IKASTOLAREN HAURTZAINDEGIRAKO MATRIKULAZIO KANPAINA

ENAINAREN 10etik 28ra
Ordutegia: 09:00 - 14:00

.....Euskal
irakaskuntza

HAZI HEZI BIZI

Mutrikuko kaliak *garbixak al dia?*

Maribel Sanchez

Eztia garbixak eta eztia txukunak. Asko meioratu leike, baina meioratu ein dia; gaizkixo ere eon dia. Oraindio asko do meioratzeko nere ustez: lurrak zikinak, paperak eonun... Geu gea zikinak eta, gero, inguruak eztoz ondo zainduta ere: bedarrak-eta eonun eta... Meioratu leike.

Jabier Ibarguren

Bueno, neretzako, erdi-erdi doz: batzuk onak eta beste batzuk txarrak. Bueno, guk ere holan eitxen deu, zikin xamarrek gea eta gaizki zaintzen deu.

Juande Arreitunandia

Bueno, badoz toki batzuk garbixak dozenak eta beste batzuk zikinak; sobretodo txakurren kontuan. Txakurrak eitxen beu ta jabiak ezpadeu jasotzen... Bestela, bastante ondo.

Anbrosi Goenaga

Bueno, bastante ondo. Neri iruitzen zat, txakurrak kenduta, ba... Iruitzen zat bastante garbi dauala, bai.

Iñaki Iparragirre

Ba, nik ustet oandik nahikua meioratu leikela. Adibidez, basura asuntuan-eta, kontenedorak, nik ustet oso gutxi dozela; basura asko gertatzen zakula. Guk, adibidez, kartoian asuntuan arazuak eukitzeitxu botatzeko kartoia-eta. Horixe da gehixen bat neretzat asuntua.

Pedro Mari "Kimiño"

Batzuetan jendia ezta garbi portatzen: txakurrak lagatzen deue kaka asko eta... Bestela, normalian, bai. Kulpia nausiena da. Bestela, ondo... Gero, txarra bilatzen det, hau, paetan izenak botatzia: pintadak. Hori txarra... Neuk tapatu bihar det-eta!

Begoña Anakabe

Iruitzen zat dauan baino txukuno ahal litzakela eon. Pixkat zikinak geala, danok. Bestela, keja partikularrik ez. Baina, orokorrian, danok ahal ginake izan pixkat txukuno ta garbixo.

Maite Sesma

Bueno, nik uste dut, orokorrian bai, herri garbia daukagula. Adin batera arte gurasok arduratzen gara zuzenean umeei erakusten goxokien paperak-eta lurrera ez ditzaten bota, baina behin edade bat ezkerro, gure eskuetatik joaten direnean, edo euren kabuz kalia dabiltzanean, konturatu gara, ba, txikitan ikasitakoa ez dutela betetzen.

Julian Anso

"Agerretxo" baserriak azken a

Mutrikuarrok ohituta gaude mendi inguruan bere ahuntzak zaintzen dituen gizon argal bat ikusten. Gu ikuste hutsarekin konformatu ez eta beregana jo dugu ezagutu nahian.

71 urte ditu eta 5 seme-alaben aita da, horietako bat artzain ibilitakoa Ameriketara. Orain dela 40 urte hasi zen ahuntzak zaintzen, lehenago bere Chevroleta eta G.M.Carekin pinuak, arraina eta behar zena eramaten ibili bazen ere. Ez dauka etxetik kalera jaisteko ohiturarik. Naturarekin bat eginda bizi den gizona dugu.

Orain ez da inor bizi Agerretxo baserrian, baina bertan jaioak zarete anaia guztiak. Zenbat urte ditu baserriak?

Izango ditu 200 urte baino gehiago. Nire aita eta aitona bertan jaioak dira, eta aurretik auskalo zenbat jaio ziren. Sekula ikusi ez duzun moduko harraska hantxe dago, baserri aurre-aurrean, haitza zulatuz egindakoa. Luzeran metro bi eta zabalera metro betekoa da. Oraindik borratu barik dauka egin zeneko urtea, 1850a. Hori harraskarena, orain, etxearena, auskalo.

Zenbat ahuntz dituzu orain?

Gutxi, 30. Hemendik aurrera 20rekin nahikoa dut. Lehen 220 ere izan nituen.

Non ibiltzen zara?

Mutrikun, neure kontura. Ahuntzei sasiak eta arbola hostoak gustatzen zaizkie jateko. Sasien botea oraintxe dator, uda partean, eta hauen haginak sega baino zorrotzagoak direnez, sasiz betetako esparruak garbi-garbi lagatzen dituzte. Lehen Armetxa ingurura joaten nintzen. Urte haietan ez zen kamiñorik hara joateko eta bertan gelditzen nintzen lotan. Gazta ere egiten nuen. Urte batean 60 egin ondoren, jendea eman eta inork eskertzen ez zuela ikusita, laga egin nuen.

Egunean zenbat ordu ibiltzen zara ahuntze-kin?

Egun guztia. Hamarretan irteten dut etxetik eta iluntzeko zazpiak arte. Gero ukuiluan ematen dut denbora. Eguraldi txarra egiten duenean barruan

sorregi ko" ahuntzaina

edukitzen ditut eta bertan ematen diet jatekoa. Buelta txiki bat eman eta atzera barrura.

Haragiarekin eta esnearekin zer egiten duzu?

Esnea etxerako da. Gatzatu eta nata ederrak egiten dira esne honekin, lodia delako. Haragia partikularrei saltzen diet eta hemen saldu ezin denean, Ordizia-ra joaten da alaba. Urte guztian edukitzen ditugu esnea eta haragia.

Irrati txikiren bat edo, ez duzu ibiltzen?

Bi irrati dauzkat. Bat hementxe, zakuan. Pello entzuten dut, eguraldiak zer egingo duen jakiteko. Gaur eguerdian biharko borrasa bat datorrela esan du.

Ahuntzak gobernatzeko txakur batekin nahikoa daukazu?

Bai. Txakur ona behar da. Ahuntzak ohituta daude txakur honekin entenditzen, errespetua diote eta. Mendian galdutako ahuntzak harrapatu eta erraz ekartzen ditu. Baina ahuntzen batek ume egitea sentitzen duenean, bere burua ezkutatu egiten du mendian. Ez du nahi izaten inork ikutzerik eta horrelakorik. Ume egin eta 2 edo 3 egunetara ere hantxe egoten da ama, umeak zakuan sartu eta handik eramaten badituz ere. Txakurak badaki noiz dagoen ume egiteko eta ez dio zaunkarik egingo aldentzen denean. Oso inteligen-teak dira animaliak.

Hemen inguruan zeu izango zara ahuntzak zaintzen dituen bakarra, ala?

Jakina ba. Lehen ere, neure akorduan behintzat, ez da beste inor ibili.

Ez dakigu "Agerretxo" izan den inguruko lehen ahuntzaina, baina ziurrenik azkena izango da. Mendiaz eta animaliez gozatzen dakien gizon honetaz badugu zer ikasia. Eskerrik asko eta besarkada handi handi bat Kalaputxiko lankide guztion partez.

MUTRIKU FUTBOL TALDEA 2001-2002

denboraldiko kirol balantzea

MUTRIKU FT, Gipuzkoako Preferentea

Bittor Lekunberri entrenatzaile izendatu zan denboraldiaren hasieran eta erdi aldera kentzea erabaki zuen zuzendaritza batzordeak, taldearen emaitza txarrak eta jokalaria batzuek ez zutela behar besteko maila ematen ikusita.

Jose Luis Basurko entrenatzaile eta Gotzon Flores laguntzaile-jokalaria moduan jarrita, jokalaria batzuk kendu eta berri batzuk ekarri ziren. Burumendiko gazte batzuek ere partidu batzuetan jokatu izan dute.

Denboraldia azken bigarren tokian bukatu da, denboraldi osoan sailkapeneko azken postuetan ibili ondoren. Azkenean maila galdu eta datorren urtean Erregionaleko Lehenengo Mailan jokatu du Mutriku Ftko lehenengo taldeak.

BURUMENDI, Gazteen 1. maila

Joxemari Etxaburu entrenatzaile eta Aitor Sagarmendi laguntzaile izan direla, denboraldia bigarren postuan bukatu da, lehenengotik 2 puntura, denboraldi guztian lehenengo postuan ibili ondoren. Ezin izan da zuzenean Ohorezko Mailara igo, baina igotzeko kanporaketa Oartzunen aurka jokatu, lortu da helburua lortzea Mutrikun 3-2 eta Oartzunen 1-2 irabazi ondoren.

*Mutriku Futbol Taldea
osatzen duten taldeek
2001-2002 denboraldian
gazi-gozaok eskaini
dizkigute zale guztioi,
baina guztietan
nabarmenena*

*Burumendi Gazteen
Ohorezko mailara igo
izana dugu. Urte osoan
gogotsu eta kementsu
jardun duten taldeen
ibilbidea laburbilduko
da hurrengo lerroetan.*

Zorionak, hortaz, Burumendiren inguruan dauden guzti-guztiei.

MUTRIKU -TXIKI, Kadete 1. maila

Juan Etxaburu entrenatzaile eta Jon Lertxundi laguntzaile izanda, aurten jokalaria gutxiarekin ibili izan dira urte guztian eta, hala ere, batzuek Burumendirekin partiduak jokatu dituzte. Federazioak egindako aldaketaren ondorioz Ligako fasea baino ez dute jokatu 16 taldeko multzoan eta

hamargarren bukatu dute, Kadete mailako 1 mailan jarraitzea lortu dutelarik.

EMAKUMEAK, Erregional malla

Pedro Alberdi entrenatzaile eta Edurne Burgoa jokalaria-laguntzaile moduan, ligako fasean 12 taldeko multzoan lehenengo postuan sailkatu dira eta igoerako fasean ia azkenengo partidura arte lehenengo postuan egon eta gero bigarren postuan sailkatu dira. Ezin izan dira igo Nazional Mailara, baina leku onean utzi dute herriaren izena.

HAURRAK, Haurren 1. maila

Pello Arrizabalaga entrenatzaile eta Jose Luis Uranga laguntzaile, Ligako fasean 8 taldetik 5. sailkatu dira eta Kopako fasean 8tik 5. postuan. Esan beharra dago Mutriku-txiki taldean haurren taldeko jokalarien partaide-tza haundia izan dela.

Mutriku Futbol Taldeak 2001-2002 denboraldia bukatutzat eman du Ekainak 8an egindako Batzar Nagusian, diru kontuen balantzearen azterketa eginez, kirol balantze hau azalduz eta talde bakoitzeko jokalaria nabarmenenak eta goleatzaileak sarituz. Batzarra bukatuta, lagun arteko afari batekin, jokalaria, laguntzaileak eta zuzendaritzako partaideek oporralditxo bat hartuko dute datorren denboraldia hasi arte.

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- GINNASIA
- AEROBIC
- STEP
- BODY PUMP
- BODY COMBAT
- BODY BALANCE
- SPINING
- JUDO INFANTIL
- KANTXA
- ROKODROMOA
- SAUNA
- FITNESS GELA...

Anima zaituz!!

Magdalena, 20 z/g
Tel./Fax: (943) 60 31 75
Mutriku

Kirol Berri S.L.

Gure Ametsa

Dantza Taldea 1965ean sortu zen Goizeko Izarra kultur elkartearen barnean eta 1966an plazaratu zen lehengo aldiz. Zenbait urtetan herriko hainbat ekitaldi eta inguruko herrietako Euskal Jaietan parte hartu ondoren, dantza irakasleen falta zela eta desagertu egin zen taldea. Urte batzuk beranduago, 1978an hain zuzen ere, Mutrikun kultura arloan zegoen hutsunea ikusirik, dantzari izandako gazte batzuei Gure Ametsa dantza taldea birsortzea bururatu zitzaien.

Hamabi urtetan zehar nagusi nahiz haurren taldeak lanean aritu ziren, herrialde ezberdinetako dantzak ikasiz eta gure herriko bertako dantzak berreskuratuz. 1990ean, taldearen 25. urteurrena betetzearekin batera, partaideen ikasketa eta lan arazoak zirela medio, nagusien taldeak agur esan zion herriari bi egunetan zehar egindako jaialdi berezi batean. Haurren taldeak gaur egunerarte jarraitu du eta dirau.

“Mutriku

Zenbat partaide zarete Gure Ametsa dantza taldean?

Gaur egun irakasle lanetan 10 lagun inguru aritzen gara, gure lanek eta ikasketek uzten diguten neurrian eta 100 dantzari inguru ditugu 4tik 14 urte bitartekoak ikasle lanetan. Azken urteetan ikasle kopurua behar bezala doa: alde batetik umeei mila ekintzatan sartuak daudelako kirola, musika, hizkuntzak, ... eta denetarako astia ezin aterata ibiltzen direlako eta bestetik gure dantzeri behar baino garrantzi gutxiago ematen diegulako.

Zein da Gure Ametsa dantza taldearen helburua?

Gure helburu nagusia herriko umeei euskal dantzak ikasteko aukera eskeintzea da, gure

kulturaren arlo garrantzitsu bat herriaren eskura jarritz. Gure dantzak dira, hemengoak, tokian tokiko berezitasunekin gure herriaren izatea erakusten dutenak. Moda kontuekin ez daukate zerikusirik, ez dira pasarako gauzak, gure herrian errotuak baitaude.

Honelako lanak ordaindu ezinekoak izaten dira ...

Gurea borondatezko lana da eta honek askotan zailtasunak sortzen badizkigu ere, beste behar batzuk ere baditugulako, taldean denon artean ahalik eta antolaketa egokiena eramatea saiatzen gara. Adibidez entsaioak egunero izaten ditugu talde ezberdinekin, lehenago esan bezala, hainbat gauzatan dabilzan umeei ordutegiak finkatzea ez da batere erreza

“1965ean herriko neska-mutilek Isasi Mendira egindako irteera batetan agertu zen dantza talde bat sortzeko ideia”

dantzari eta kantari"

izaten eta gu moldatu behar izaten gara hauen aukeretara. Bestalde umeek urte osorako kuota (20 euro) ordaintzen dute taldean sortzen diren behar txikiei aurre egiteko eta nolabait umeek ardurara hartzeko.

Helduei zuzendutako ikastaroak ere antolatu dituzue ...

Helduentzako Arin-arin, Fandango eta Herri dantza ikastaroak antolatu izan ditugu urteetan zehar eta normalean erantzun ona jaso izan dugu jendearen partetik. Jendea oso gustora aritu izan da. Duela bizpairu urte antolatu genuen azkenekoz eta inor ez zen

“1978an Mutrikun kultura arloan zegoen hutsunea ikusirik, dantza taldea birsortzea erabaki zuen herriko gazte talde batek ”

apuntatu, ikastaroa bertan behera geratu zen. Gaur egun taldearen egoerak ez duenez gehiagorako ematen, umeen taldeetara dedikatzen gara.

Gure partetik urteetan joan

izan gara Azpeitiara, Gasteizera, e.a. gure poltsikotik ordainduta dantza ikastaro ezberdinetara, ondoren herrian erakusteko asmoz, baina jenderik ez badago ikasteko guk ezin erakutsi.

Zer da dantza musikarik gabe?

Ezer ez, zer egingo genuke bestela? Eskerrak Txistu taldeari beti ondoan izan baititugu. Esan beharrik ez dago hauen lana oso garrantzitsua dela. Elkarrekin ibiltzen gara batera eta bestera, txistularirik gabe ez dago dantzarik.

Aurrera begira zer?

Guk gure martxan jarraituko dugu herriko umei dantzak erakusten, jaietan, omenaldietan e.a. parte hartzen. Ekainean Umeen Euskal Jaia antolatu eta aurrera eramaten eta inguruko Euskal Jaietan parte hartzen. Aipatzekoa da, Umeen Euskal Jaia inguruan lehen etxeetan bazkaltzera eramaten zituztela umeak, baina badira pare bat urte soziedadetan egiten dela bazkaria, jendeak ez baititu nahi izaten etxera eraman.

“Gaur egun gure dantzeri behar baino garrantzi gutxiago ematen diegu”

Mutriku *Jorrai dantza*

Gure Ametsa dantza taldeak dantzatzaren duen *Jorrai Dantzaren* musika doinua bertako txistulari zaharren artxibotik hartua da. Dantatzeko era ere beste herrieta-koaren ezberdina da. Azkenengo aldiz 1913. urtean San Pedro Txiki egunean dantzatua izan zen doinu honekin. Gure Ametsa dantza taldeak doinu zaharra berreskuratu zuen arte 1983. urtean:

San Pedro Txiki eguna Mutrikun egun berezia izaten zen. Gozetik peregrinazioa egiten zen Kalbaixoko ermitara arrantzalek atunetarako laguntza eskatzeko. Eskari

guztiak kantuz egiten ziren.

Peregrinazioa egin ondoren, Samielako zelaian egiten zen hamarretakoa, umore ona gehiagotzen joaten zen zahagiak uztutzen zihoazen neurrian.

Bukatu ordurako batetik eta bestetik, zahar eta gazte, agertzen hasten ziren beren txapel gorri, galtza zuri eta gerriko gorri eta urdinekin dantatzeko prest. Ez zegoen talderik, denak ziren dantzari.

Txistulariek *Deia* jotzen zutenean, bi lerrotan jartzen ziren denak beren aitzur, makila eta errementeriko auspoaz puztuta-

ko zahagiak harturik.

Dantzakoakin ekiten zioten kalez-kale eta leku berezietan *Jorrai Dantza* egiten zuten. Denek zekiten dantzatzen. Ondoren aitzurrak elkar joaz, zahagi zigorketa izaten zen nahi beste ardo ez zutelako eman.

Mutrikun *Ezpata Dantza*, *Sorgin Dantza*, *Aureskua*, e.a. ere oso gustokoak ziren. Ez zegoen programa berezirik egin beharrik dantzan ekiteko, txistulari ernea nahikoa zen dantzariak edozein kale izkinatik ateratzeko. Esaera zaharrak zioen bezala: *Mutriku dantzari eta kantari*.

Jorrai Dantza egin aurretik abesten den bertsoa:

*Txominek badaki
nola erabaki
bere aureskua
hau da len bizikua
hartzen du bere andria
eta plazara dijua.*

komikia

gotzon santander

EUSKARAREN GEROA...

herrixan oiñarrixak jartzen

"Mutriku bezalako herri euskaldun baten euskara elkartia zetako?" pentsa lezake batek baino gehiagok. Erantzun osorik eta borobilik ez du topatuko hemen horren bila abiatzen denak, baina erantzunerako laguntzak, berriz, bai. Eta hori da helburua, nork bere buruari galdetzea eta erantzutea gure herrian euskara elkarte baten beharraz.

"Euskara zuretzat inportantea bada, zeu ere inportantea zara euskararentzat"

1988an Arrasaten sortutako Arrasate Euskaldun Dezagun euskara elkarteak euskararen normalkuntza prozesuan mugarri garrantzitsua jarri zuen. Izan ere, harrezkero, Euskal Herriko herri askotan eta askotan euskara elkarteak sortzen hasi ziren hark markatutako bideari lotuta. Gaur egun, zaila da euskara elkarterik ez duen euskal herririk topatzea.

UNESCOK argitara emandako txosten batean munduan desgertzeko arriskuan dauden hizkuntzen artean dago jasota euskara eta horrek kezkatzeko arrazoiak eman behar dizkigu. Norbaitek pentsa dezake Mutrikun euskara osasuntsu dagoela, baina hori ez da besokak uztartuta geratzeko arrazoiak. Etorkizunean gure herrian gure hizkuntzak aurrera egitea nahi badugu, gaurdanik jarri behar dugu lanean eta dugun erantzukizunari errotik heldu.

Eta nori dagokio euskararen alde lan egitea? Nahiko uste zabaldua da Herri administrazioek arduratu behar dutela normalkuntza prozesuaz, baina, horien erantzukizuna handia izanda ere, herritarren jarrerak eta lanak garrantzi handia dute. Izateko nahia izan eta euskararen eremu sinbolikoa osatu eta aktibatu nahi duen herritar talde bat nahikoa litzateke, berez, euskararen alde lanean jartzeko. Horretan sinistuta, 2000 urte bukaeran herriko hainbat lagun batzen hasi zen aurreran-

tzean egin eta eragin beharrekoetan hausnarketa egiteko, horren ondorioz Bai Txo! Euskara elkarte sortu zela. Orduetik hona, datozen urteotan herrian sendotu eta bultzatu nahi diren eremuetan lan egiten hasi zen euskararen Plan estrategiakoa aurrera ateratzen.

Beste langintza batzuetan ere badihardu euskararen normalkuntzara begira jarritako jendea eta horien artean nabarmentzekoak izan daitezke herriko hizkeraren inguruan lanean diharduen taldea edota Kalaputxi herri-aldizkarixa egiten diharduena.

Jende bat badabil, baina hone-lako ekimenetan ahalik eta jende gehien inplikatzekoak berebiziko garrantzia duenez, lerro hauetatik dei egiten zaizue, irakurleok, aurrerapausua eman dezazuen eta modu batean edo bestean laguntza eta babesia eman diezaiozuen herriko euskara elkarteari, autonomia eta elkarlanerako prest, irekia, gardena eta popularra dena.

Eta Mutrikun horretan gabiltza hamabost bat lagun Bai Txo elkartera bilduta, euskararen aldeko langintzan, gureganaino heldutako hizkuntza zahar hau gure ondorengoei ere ahalik eta modu egokienean heldakien ahaleginak egiten, pentsatzen baitugu Mutrikun geuk ez beste inork egin beharreko lana dela.

TXANTXANGORRI aisialdi taldea

Mutrikun hainbat talde ezberdin aritu izan dira urteetan zehar haurren aisialdian lanean, hasiera batean Txibili, ondoren Jan gek/n me eta egun guztiok ezagutzen dugun Txantxangorri.

Txantxangorri orain hiru urte sortu zen izen honekin, nahiz eta lehenagotik ere lanean aritu. Hasieran, jaietan eta horrelako egun zehatzetan antolatzen zituzten ekintzak, beranduago UDABENTURA martxan jarzeari ekin zioten eta orain hori guztia egiteaz gain, urte osoko plangintza batetan hilero-hilero ekintza bat prestatzen dute. Horretarako astero bilerak egiten dituzte ekintzak zehaztu, ebaluaketak egin eta hainbat ekintza aurrera ateratzeko beharrezko dituzten antolaketa lanak egiteko.

Baliabideei dagokionez, askotan estu xamar ibiltzen dira Txantxangorriko lagunak, baina hala ere noizbait tokiren batean finkatu eta taldeari behar duen azken ukitua emateko itxaropena ez dute galtzen, guztion laguntzarekin posible baita!

Bestalde, begiraleei dagokionez, aldaketak jasan izan ditu, momentu batzutan jende gehiago, bestetan arrazoi ezberdinengatik gutxio.... Hamahiru neska ari dira borondatezko lanetan eta aukera hau aprobetxatu nahi izan dute

bertan parte hartu nahi duten guztiak animatzeko, batez ere mutilak!. Txantxangorri guztientzat zabalik dago, guztion laguntza ezinbestekoa baitu. Eskertzekoa da orain arte herri-tarrek beraien parte hartzearekin erakutsi diguten konfiantza eta eman diguten babes.

Bukatzeko komentatu, aurren ere Udabentura martxan dela eta Txantxangorri zuekin guztiokin izugarri ongi pasatzeko irrikaz dagoela, beraz animatu zain izango dituzu eta!

Inter Studio
Olatz Arregi

PROIEKTUAK
- DENDAK
- ETXEBIZITZAK
- ENPRESAK

PLANUAK
ERAKUSLEIHOAK

Portu Kale 11, B
20830 MUTRIKU
Tel.: 943603173 / 656770395
E-mail: interstudi@euskalnet.net

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
— eroski —

Jose M.º Altzibar Etorbidea
Tel. 943 60 31 01
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

TOLDOS
LETE C/B

Arrasate. Tel. 943 70 23 63 • Fax: 943 77 04 45 • Iurreta. Tel. 94 681 70 19

sakaponak

JATORRIA:

Sakaponak arkumeen belau-netako hezurtxo batzuk dira. Hezurtxo hauek aspalditik erabiliak izan dira kultura ezberdinetan jostailu moduan. Grezia zaharrean etorkizuna igartzeko erabiltzeaz gain, sakaponekin jolasten ziren. Erromako legioko soldaduek denborapasa moduan erabiltzen zuten joko hau. Dadoak moduan ere erabiliak izan dira kultura ezberdinetan.

Euskal Herrian oso zabaldua egon den jolasa da. Herri guztietako haurrek sakaponak gordetzen zituzten arkumeean ondoren, baita kolore biziez margotu ere. Gaur egun, sakaponen jolasa ia desagerturik dago, nahiz eta oraindik Elorrio bezalako herrietako haurrak noizbehinka jolastu.

Sakaponen aldeak eta sakapona bera izendatzeko era ezberdin asko daude: *Sakaponak, tortoloxak, akerkoak, bolts harriak,...*

GARAPENA:

Sakapona bakoitzak lau alde ditu: zulo, lepo, kosk eta belarri. Lehenengo jokalaria sakaponak lurrera botako ditu (normalean sei sakaponekin jolasten da, baina lau, bost edo zortzi ere izan daitezke). Lehenengo txandan "zulo" aldean erori diren sakaponak banan-banan hartu beharko ditu. Horretarako pilota bat airera botako du esku batekin eta bestearekin lurreko "zulo" aldean dagoen sakapona bat hartzen saiatuko da. Pilota berriz eskuan hartzea eta sakapona bat lurretik hartzea lortuko balu jarraitzeko aukera izango luke. Pilota lurrera eroriz gero edo eta sakaponik ez balu hartuko hurrengo jokalaria txanda izango litzateke.

Honela, pilota gora botatz, "zulo" aldean dauden sakapona guztiak banan-banan hartu behar dira. Normalean sakapona guztiak ez dira "zulo" aldean erortzen. Beraz, "zulo" aldean ez dauden sakaponak

hartu ahal izateko, lehendabiziz buelta eman behar zaie, "zulo" aldean utziz. Horretarako pilota gora bota behar da eta pilota berriro hartu baino lehen sakaponari buelta eman behar zaio. Trebetasun handia dutenek "zulo" aldean dagoen sakapona bat hartu eta aldi berean "zulo" aldean ez dagoen beste bati buelta emateko aukera dute.

"Zulo" aldean dauden sakaponak hartu ondoren, sei sakapona berriro eskuetan hartuko ditugu eta lurrera botako ditugu. Oraingo honetan "lepo" aldean daudenak hartu beharko ditugu eta besteei buelta eman beharko diegu.

Era honetan "belarri" eta "kosk" aldetarako jolasa errepikatuko da. helburua alde guztietan dauden sakaponak ahalik eta txanda gutxienetan hartzea da.

Xakea

Kasparov-Csom (Baku, 1980) Zuriak jokatu eta irabazi

Oraingoan, munduko jokalaria onenaren partida baten bukaera aurkezten dugu. Kasparoven arerioak anderea mehatxatzen dio zaldiarekin. Baina errusiarrak askoz ere gehiago ikusi du. Zer jokatu zuen Kasparovek hemen?

Partida hau jokatu zenean Kasparovek 17 urte baino ez zuen.

erantzuna

galtzen duelako.
zuen, partida era guztietan
2.Dxh7, eta beltzak etsi egin
2.Zh6++ (xake mate))!
1.Zf5, Zf7 (1...., Zxf3;

Zorion agurrak

NAHIA

Zorionak bihotz-bihotzez gure etxeko larrosari ekainaren 30ean 6 urte betetzen dituelako. Muxu handi bat ama eta anaiaren partez.

BEÑAT

Gure etxeko mutilik zintzuenari aitxona-amonak zorion bero-beroak eman nahi dizkiogu hil honen 9an 13 urte bete dituelako.

ANDONI

Gurasoen eta lehengusuen partez zorionak! 5 urte handi beteta, seigarrenaren bidean kontuz goxokiekin!

JON

Andoni semearen eta etxekoen partez, zorionak eta segi horrelakoa izaten!

ALAITZ

Ekainaren 24an 5 urte beteko dituzulako, guraso, ahizpa eta izeba-osaben partez zorionak!

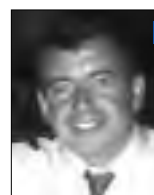
ENEKO

Zeinen eguna da uztailaren 5ian...? Gure etxeko txikixana! Zorionak etxeko danon partez eta segi holaxe, granuak jungo dia ta!

IÑAKI

Zorionak ekainaren 11n. Zure familia guztiaren aldetik ondo pasatu duzulakoan, besarkada haundi bat.

TONI

Mutrikutik Bartzelonara zorionak bihotz-bihotzez ekainaren 8an, zure Mutrikuko familia guztiarengandik.

JON BASURKO

Zorionak "morenazo" ia orain nola eskalatzen duzun 28ko haitz handia. ZORIONAK!!! Zubixako lagunak.

Ekainak 19

**AITOR A.
"XOXUA"**

Nola kanta, nola txirula, nola...kantatuko ote du gure xoxuak? Je...Je... ZORIONAK!!!

Zubixako lagunak. Ekainak 16

GARBIÑE

Zorionak Garbiñe! ekainaren 3an 18 urte egin zenituelako. Ondo pasatuko zenuela espero dugu eta datorrenean

hobeto ! zure lagunuen partez.

SATUR eta ISABEL

Kaixo guraso xelebreak ! Ekainaren 19an 69 urte eta uztailaren 7an 61 urte betetzen dituzuelako zorionak bihotzez zuen seme-alaba eta biloben aldetik.

German Arrizabalagak utzitxako argazkixan, Jesus Mendizabal "Otxenta" eta M. Dolores eta Jose Luis Arakistain "Tetuan".

German Arrizabalagak utzitxako argazkixan, Jesus Mendizabal "Otxenta" eta German Arrizabalaga.

INIGOBELEN
konde 3 - (943) 943 603 701

argazki linak
erretoko digitalak
diseno grafikoa
irratikoak zure bizitzaren ikuspegiak

euskal preso eta iheslariak etxera

Etxean duzun argazki zahar hori herri osoari erakutsi nahi badiozu...

KALAPUTXIn erakutsi!

Jarri gurekin harremanetan

Tel. 943 60 34 68 • e-posta: kalaputxi@topagunea.com

Ekainaren 22tik 30era

Aurtengo ikasturtean Arte eskolan egindako lanen erakusketa, Zabel kultur etxean.

Ekainak 29, zapatua

SAN PEDRO eguna

Narrupoe elkartearen 25. ur teurreneko ospakizunen bar ruan, KON-TZERTUA: ILLARKO, TXAIRO, J.C. PEREZ eta LAU MONO taldeen eskutik. Txurruka plazan, gaueko 23:00etan.

UZTAILAREN 1etik 20ra

Paregabeko aukera lagunartean ondo pasatzeko *Txantxangorri* Aisialdi Taldeak antolatutako *UDBENTURA*rekin.

3-5 urte bitartekoentzako eskaintza 10:00etatik 13:00etara: Jolasak, ipuinak, eskulanak, txiki-park, mendi eta hondar tzara irteerak, etab.

6-12 urte bitartekoentzako eskaintza 9:30etatik 13:30etara: Kaiakak, eskalada, tailerrak, altxorraren bila, partxis erraldoiak, etab.

UZTAILAREN 5etik

ABUZTUAREN 4ra

"MUTRIKUKO AMMONITEAK ET A EUSKAL GEOLOGIAREN HISTORIA" erakusketa Zabel kultur etxean

Erakusketa honek J.M. Nar vaezen bildumaren fosil ikusgar rienak jasotzen ditu. Eur opa mailan parekorik ez duen bilduma hau azaltzeko, Aranzadi zientzia elkarteko geologia sailak prestatutako "Euskal Her ria 500 miloi urte" muntaia moldatu da eta Mutrikuko historia geologikoari eta bereziki gure kostaldeko "flisch beltza"ri aparteko tokia egin zaio erakusketa honetan.

UZTAILAK 6, zapatua

TXISTU ALARDEA, Txur ruko plazan, gaueko 23:00etan

UZTAILAK 13, zapatua

Musika bandaren kontzertua, Txurruka plazan, gaueko 23:00etan

UZTAILAK 19, barixakua

Akordeoi orkestra eta Madalen abesbatzaren kontzertua, Txurruka plazan, gaueko 23:00etan.

Ekainaren 23an eta 30ean, arratsaldeko lauretan umeentzako pelikula emanaldiak Zabel kultur etxean, Txantxangorri aisialdi taldearen eskutik.

Mutrikuko Elkarte guztiok hementxe duzue txokoa antolatzen duzen edozein ekitaldi iragartzeko. Jarri harremanetan KALAPUTXIrekin.

Exprésate
en euskera,
también en verano

Euskararik
freskoena
lortuko duzu

2002 UDAKO EUSKARA IKASTAROAK CURSOS DE EUSKERA EN VERANO

EGA AZTERKETA PRESTATZEKO IKASTARO BEREZIA

- Uztailaren 1etik 24ra
- 5 ordu goizean.

EUSKALDUNTZE MAILA GUZTIAK

- Uztailaren 1etik 24ra.
- 5 ordu goizean

Prezioa: 99,16 euro.

Ikasle eta langabetuentzako prezioa: 49,58 euro.

Matrikulaldia

Ekainaren 10etik 26ra

ORDUTEGIA
15:30 - 20:30

UDAL
EUSKALTEGIAK

MUTRIKU

Txurruka Tenienteen etorbidea, 5
Tel.: 943 60 30 94
eusk.mutriku@udal.gipuzkoa.net

Bar Puerto TABERNA

EKAINAREN 20tik AURRERA BERTAN IKUSIKO GERA

AUTOS MUTRIKU, S.L.

**BIGARREN
ESKUKO
KOTXE
AUKERARIK
ONENAK**

RAC

VASCO NAVARRO

**Kotxe, etxebizitza, lokal...
ASEGURORIK MERKEENA**

C-3 BERRIA

AUTOS MUTRIKU, S.L.
Mijoa Industrialdea, z/g
Tel.: 943 60 31 00 - Fax: 943 60 44 17
20830 Mutriku (Gipuzkoa)